

Protokół

z dnia 11.10.2019 r.

we Wrocławiu

Porządek posiedzenia Wrocławskiej Rady Seniorów

1. Zatwierdzenie protokołu z ostatniego posiedzenia WRS i porządku obrad dzisiejszego spotkania.
2. Sprawozdanie z przebiegu tegorocznych Dni Seniora.
3. Spotkanie z panią dr Marią Zawartko, Przewodniczącą Rady w poprzedniej kadencji, w celu wyrażenia uznania dla dokonań tamtego gremium oraz podzielenia się doświadczeniami.
4. Zaplanowanie najbliższych posiedzeń WRS pod kątem wyjazdowym i przygotowania współpracy.
5. Przedstawienie informacji o realizacji zadań i zobowiązań podjętych na poprzednich posiedzeniach.
6. Sprawy różne.

Ad. pkt 1.

Posiedzenie poprowadził Przewodniczący Jerzy Lesicki, który rozpoczął obrady od zaproponowania porządku obrad, który jednogłośnie został przyjęty. Następnie z radością podkreślił, że najważniejszą częścią obrad będzie spotkanie z dr Marią Zawartko, Przewodniczącą poprzedniej kadencji WRS. W oczekiwaniu na gościa 10 obecnych członków, bez uwag, zaakceptowało treść protokołu z ostatniego posiedzenia.

Ad.2.

W części dotyczącej sprawozdania z Dni Seniora 2019 Pan Robert Pawliszko zaprezentował po krótkce, na slajdach i zdjęciach, przebieg miesięcznego świętowania najstarszych wrocławian. Podkreślił, że przez cały miesiąc odbyło się blisko 200 imprez na terenie całego miasta. Dodał, że w tym roku Dni Seniora ewoluowały w kierunku międzypokoleniowości spotkań. Podkreślił także uczestnictwo czworga Radnych RM, którzy przeszli w korowodzie przepasani szarfami samorządowymi. Było to ważne dla seniorów - podkreślił. Ponadto można było zauważyć Weteranów misji pokojowych w stanie spoczynku, którzy,

w niebieskich beretach, wspaniale się zaprezentowali. Pomysł wystylizowania się na modę hipisowską niektórych uczestników marszu, przejażdżki motocyklem oraz pewnym starym samochodem, też przypadły do gustu wrocławskim seniorom.

Dalej Sekretarz Rady wypunktował niektóre imprezy najliczniej odwiedzane, nie tylko w tym roku, przez najstarszych wrocławian. Tradycyjnie to były bale i potańcówki. Jest ich coraz więcej i są coraz bardziej oblegane. Ponadto to są Targi Senioralne i przedstawienia teatralne, w tym, tegoroczne operetkowe, które przygotował Teatr „Kamienica”. Okazało się, że brakuje seniorom we Wrocławiu przedstawień operetkowych. Powstały parę lat Teatr Muzyczny Capitol nie zaspokaja ich potrzeb w zakresie muzycznych przedstawień.

Pani Wiceprzewodnicząca Agata Gwadera - Urlep zwróciła uwagę na istnienie prywatnej „sceny około operetkowej”, bo bardziej baletowej, pn. Szkoła Baletowa przy Operetce Dolnośląskiej. Jest prowadzona przez Waldemara Staszewskiego, informacje jak w linku poniżej.

<http://balet.wroclaw.pl/>

Pani Radna zobowiązała się zorientować co jest możliwe do zaoferowania przez tę Scenę dla seniorów z Wrocławia.

Następna kwestia związana była z coraz większym zainteresowaniem sportem. Samymi możliwościami uprawiania go przez seniorów i bezpłatnego wchodzenia do miejsc stadionowych i na wrocławskie hale sportowe. Jest zapotrzebowanie na bezpłatne wejściówki. Było rozdanych 200 biletów podczas Dni Seniora, ale to wciąż za mało, co oczywiście cieszy – stwierdził Pan Pawliszko. Na zakończenie jeszcze dodał, że warto zauważyć, iż w ramach tego corocznego świętowania jest mnogość imprez cyklicznych, które seniorzy bardzo polubili.

W dalszej części do propozycji na przyszłość, czyli Dni Seniora 2020, włączyła się Pani Agata Gwadera-Urlep. Zaproponowała żeby w przyszłym roku włączyć seniorów do biegu rodzinnego w ramach Maratonu Wrocławskiego. Do koordynacji mógłby się przyłączyć Uniwersytet Trzeciego Wieku w Akademii Wychowania Fizycznego.

Podsumowaniem relacji Pana Roberta było stwierdzenie, że bez wielkiego zaangażowania seniorów wrocławskich nie możliwe byłoby przygotowanie i przeprowadzenie tak wielu imprez. Szef Wrocławskiego Centrum Seniora docenił i podziękował za pracę oraz zaangażowanie pracownikom Centrum, do czego dołączył się Przewodniczący Lesicki, w imieniu WRS. Co roku dzieje się więcej i skromny zespół WCS staje na wysokości zadań – uzupełnił jeszcze Pan Robert. Stwierdził także, że we WCS rozważa się znalezienie innego miejsca, które w razie niepogody gwarantowałoby jednak komfort i frekwencję podczas corocznej Inauguracji Dni Seniora. Najlepszym miejscem byłoby NFM z dużym koncertem dedykowanym specjalnie seniorom.

Jeszcze do tegorocznych Dni Seniora odniosła się Pani Grażyna Lange. Powiedziała, że zabrakło jej przedstawienia członków nowej Wrocławskiej Rady Seniorów na scenie

inauguracyjnej w Rynku. Poza tym zostało zauważone, iż brakowało uczestniczenia członków WRS w inauguracji i imprezach Dni Seniora.

Ad. 3.

Na kolejną część posiedzenia przybyła Pani dr Maria Zawartko, Przewodnicząca Rady w poprzedniej kadencji. Została serdecznie przywitana przez obecnych członków kolejnej kadencji. Powiedziała o tym, co udało się zrealizować w poprzednich 4 latach. Najważniejszą sprawą było włączenie Wrocławia do Globalnej Sieci Miast Przyjaznych Starzeniu WHO. Pani dr Zawartko stwierdziła, że to Rekomendacje, które przygotowali członkowie Rady, rozpoczęły procedowanie wejścia naszego miasta na drogę rzeczywistego dostosowywania do potrzeb osób starszych. Pan Sekretarz skierował po szczegółowe informacje na ten temat na stronę internetową Wrocławskiego Centrum Seniora

https://extranet.who.int/agefriendlyworld/network/wroclaw/?fbclid=IwAR0T3rrCzacOU07_P R9tlvUgS8bsoh7E9COV7G35U8YAamzF2m8tdEyoWlQ

Pan Przewodniczący przekazał wyrazy uznania dla tego osiągnięcia i zapytał co jeszcze udało się zrobić przez ten czas. Oto niektóre sprawy, które zostały załatwione lub rozpoczęto zmiany w kierunku poprawy:

- udało się zwrócić większą uwagę na seniorów we Wrocławiu, w tym uwrażliwić młodszych wrocławian na ich potrzeby (bardziej traktować seniorów po partnersku),
- zaczął urzeczywistniać się pomysł tworzenia na każdym osiedlu Wrocławia punktu informacyjnego dla seniorów, takiej filii WCS; one spełniałyby/spełniają trochę rolę obecnych radnych RM, którzy pomagają i występują w imieniu mieszkańców do Prezydenta Miasta. A seniorom czasami wystarczy, przykładowo w takich miejscach, wskazać jaka jest droga załatwienia sprawy, dotyczącej ich okolicy zamieszkania, np. postawienia ławki w tym konkretnym miejscu,
- włączenie do Sieci Miast Przyjaznych Starzeniu obliguje Miasto/Służby Miejskie do zmian w kierunku polepszenia ergonomii miejsc publicznych czyli wygod, także dla najstarszych mieszkańców (np. wysokie i nierówne krawężniki czy poruszanie się rowerzystów po ścieżkach rowerowych),
- od 2016 r. (Wrocław jest Europejską Stolicą Kultury) wyraźnie zwiększyła się dostępność miejsc kultury, edukacji, sportu i rekreacji dla seniorów, w tym do Młodzieżowej Akademii Muzycznej (prowadzi działania skierowane do seniorów w Narodowym Forum Muzyki). Pani Zawartko wspomniała o tym międzypokoleniowym współdziałaniu, ponieważ jest Prezeską Dolnośląskiego Towarzystwa Muzycznego, które prowadzi działalność tej Akademii. Wszyscy członkowie WRS zostali zaproszeni do uczestniczenia w nieodpłatnych próbach, które, przed właściwymi piątkowymi koncertami w NFM, odbywają się nieodpłatnie

dla wrocławskich seniorów. Poleciała także kontakt z Działalem Promocji NFM, gdzie zawsze można otrzymać wyczerpującą informację o zniżkach przysługujących seniorom.

Do wypowiedzi Pani Zawartko odniósł się pan Marek Ferenc z informacją o tym, że jego Fundacja „Aktywny Senior” przygotowuje właśnie przewodnik o tym jak tworzyć centra aktywności/aktywizacji lokalnej. Takie już powstały we Wrocławiu, ale odgórnie. Chodzi o to żeby wiedzieć jak do tego się zabrać oddolnie - dopowiedział. Przywołał projekt „Babie Lato” na Popowicach, gdzie, skądinąd, swoją społeczną działalność od dawna prowadzi Pani Maria (tam także mieszka). Tam zamieszkuje bardzo dużo osób starszych i od lat zabiega się o współpracę ze Spółdzielnią Mieszkaniową – powiedziała jeszcze. Okazuje się, że wiele już udało się zrobić, właśnie dzięki inicjatywom oddolnym.

- Nie jest dobrze, że we Wrocławiu seniorzy nie mogą pójść na operetkę. Słychać głosy, że jej brakuje. W Capitolu, Teatrze Muzycznym, są przedstawienia nowoczesne, brak jest klasycznych spektakli operetkowych.

Temat był już poruszany, we Wrocławiu są kształceni śpiewacy i muzycy, którzy pozostają bez pracy. Odezwały się głosy, że może Rada wystąpiłaby do Prezydenta o przywrócenie Operetki.

Pan Robert Pawliszko zaproponował żeby najpierw umówić się na spotkanie z dyrektorem Konradem Imięlą, Szefem Capitolu. Pani G. Lange dodała, że przecież można negocjować z Panem dyrektorem jakieś przedstawienia dla seniorów.

Na koniec spotkania z Panią M. Zawartko jeszcze miały miejsce podziękowania od Pani Michaliny Witczak. W imieniu seniorów zrzeszonych w Polskim Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów o/Wrocław, wieloletnia Szefowa tego Związku, także członkini WRS poprzedniej kadencji, podziękowała szczególnie serdecznie gościowi. Podkreśliła, że za poprzedniej kadencji seniorzy wrocławscy nie byli dzieleni na tych z UTW i „tych gorszych” z innych organizacji senioralnych, w tym PZERiI. Pani Witczak podkreśliła, że Pani Zawartko jako Przewodnicząca odwiedziła różne imprezy ich Stowarzyszenia. Zawsze potrafiła docenić ich najdrobniejsze działania, nawet takie jak seniorka napisała piosenkę czy wiersz. Ponadto powiedziała o tym, że w jej przekonaniu, Pani dr Maria Zawartko zasługuje na miano prawdziwego Przyjaciela Seniorów i to nowe gremium WRS, jako kapituła Konkursu ten zaszczytny tytuł powinna przyznać. Oczywiście za całokształt zasług tej zacnej osobie. Będą rekomendacje, stwierdzili obecni na posiedzeniu członkowie tej Rady.

Ad.4.

Pan Przewodniczący Lesicki przypomniał o wyjazdowym posiedzeniu planowanym w KS „Bakara”. W odpowiedzi Sekretarz Rady poinformował, że o ustalonym terminie takiego

posiedzenia członkowie zostaną poinformowani mailowo. Klub mieści się przy ul. Grabiszyńskiej.

Na razie przedstawiciele WRS będą reprezentować to gremium w KS na Gaju 15 listopada br.

Ad. 5.

Pan Przewodniczący zdał relację z tego gdzie uczestniczyli już nowi członkowie Rady i gdzie zostali zaproszeni. Jest to czas inauguracji w Uniwersytetach Trzeciego Wieku, więc uczestniczyli w uroczystych nadaniach legitymacji studenckich nowym słuchaczom seniorom.

Na zakończenie obrad Przewodniczący poprosił o ustalenie uczestnictwa członków WRS w uroczystościach/imprezach, na które WRS została zaproszona. Podjęto następujące ustalenia:

- **24 października 2019 r., godz. 9.00 – 15.30** - Konferencja "Przyszłość Uniwersytetów Trzeciego Wieku na Dolnym Śląsku. Zmierzch czy renesans?"; uczestnictwo zadeklarowali Państwo: Jerzy Lesicki, Grażyna Lange i Marek Ferenc.
- **15 listopada 2019 r., godz. 17.00** - uroczyste świętowanie Dnia Seniora w Klubie Seniora na Gaju; uczestnictwo zgłosili Państwo: Jerzy Lesicki, Elżbieta Gorgoń i Robert Pawliszko.
- Termin odwiedzenia KS „Bakara” przy ul. Grabiszyńskiej pozostaje otwarty, wszyscy członkowie chętnie zobaczyliby to miejsce, gdzie od wielu lat działalność animuje Pani Eleonora Maras, tegoroczny Przyjaciel Seniorów. Informacja o terminie wyjazdowego posiedzenia właśnie tam przesłana zostanie pocztą mailową.

Ponadto Pan Lesicki przypomniał propozycję prof. Adama A. Zycha objęcia patronatem kolejnej edycji Dni Gerontologii. Do tematu odniósł się Pan Robert Pawliszko, który stwierdził, że w tym roku nie będzie organizowana ta konferencja. Powodem okazał się trudny do ustalenia wspólny termin dla WCS-u i Uczelni. Październik jest we WCS czasem mocno zajęty, a z kolei listopad zaproponowany przez Ewangelikalną Szkołę Wyższą, tegorocznego partnera do współorganizacji, nie jest dobry dla frekwencji seniorów. Ostatecznie rozważany jest trzeci termin na przełomie marca i kwietnia 2020 r. I wiosna byłaby do przyjęcia dla wszystkich. Jest szansa, że w tym odległym terminie, w konferencji będzie uczestniczył prof. Krandal z Ameryki Północnej, może jeszcze ktoś z Brazylii. Podniosłoby to rangę tego sympozjum gdyby było z udziałem zagranicznych prelegentów. Zamykając temat ustalono, że WRS obejmuje honorowy patronat nad wydarzeniem.

Ad. 6

- 1) Marek Ferenc zabrał głos nt. funkcjonowania Uniwersytetów Trzeciego Wieku, którym warto byłoby „wpuścić trochę świeżego powietrza”. Przywołał spotkanie z przedstawicielami UTW w Uniwersytecie Ekonomicznym. Było ważne, ponieważ został tam poruszony temat wolontariatu kompetencyjnego. W Sektorze 3 przy ul. Legnickiej i w Fundacji „Aktywny Senior” to zagadnienie zajmuje bardzo ważne miejsce. W murach wrocławskich UTW powinni być przygotowywani wolontariusze, szczególnie w obszarze kompetencyjnym. Uczelnie pozyskują fundusze na projekty międzypokoleniowe, ale nie bardzo wiedzą jak je najpożyteczniejszy wydatkować. Potrzeba dobrej komunikacji i przepływu informacji – podkreślał Pan Marek.

Do tej wypowiedzi odniósł się Pan Pawliszko, który dodał, że w tym roku po raz pierwszy UTW w UW r nie ogłosił naboru członków. Nie znane są przyczyny takiego stanu rzeczy. Dyskusja ustaliła, że nie jest dobrze, gdy słuchacze to „wieczni studenci”. Konieczne jest wprowadzenie kadencyjności, żeby dostępność do tej formy aktywizacji była większa dla jak największej ilości chętnych.

Pan Sekretarz w odniesieniu do tego UTW poinformował, że w Akademii Wychowania Fizycznego już jest kadencyjność na 3-letnich studiach w tamtejszym UTW. Absolwenci tamtejsi założyli sobie Koło Absolwentów i spotykają się we własnym zakresie, w innych gremiach. Marek Ferenc dodał, że gdyby słuchacze absolwenci, po opuszczeniu UTW, byli wyposażeni w wiedzę i umiejętności z zakresu wolontariatu kompetencyjnego to wiele problemów społecznych zostałoby rozwiązanych. To byłaby realizacja postulatu Pana Jacka Sutryka, Prezydenta Wrocławia, żeby oddać władzę mieszkańcom. Po to są tworzone Centra Aktywności Społecznej aby wrocławianie brali sprawy społeczne na poziomie lokalnym w swoje ręce. Ludzie nie oswoili się jeszcze z funkcjonowaniem CAL-i, a tym bardziej organizacjami prowadzącymi działania w Sektorze 3. Ani studenci nie wiedzą, że tam znajduje się demokratyczne zarządzanie społecznościami lokalnymi, ani seniorzy też tego nie wiedzą.

- 2) Przewodniczący zaproponował żeby spotykać się z członkami Klubów Seniora, po kolei z wszystkimi. Sekretarz Rady zaaprobował tę sugestię i obiecał pomoc organizacyjną ze strony WCS. Dodał, że to byliby wybrani 3-4 członkowie, którzy zdawaliby relację ze spotkania.

Pani Grażyna Lange dodała, że nie tylko KS warto odwiedzić, ale również Domy Opieki Społecznej trzeba byłoby odwiedzić. Rozwinęła temat wskazując na 2 DDPS na Maślicach (ul. Rędziańska i ul. Mączna). Zwróciła uwagę, że można by się im przedstawić jako członkowie takiego gremium jak WRS, zapytać o problemy i zaproponować ewentualną pomoc.

Pani Jolanta Niezgodzka odniosła się do sprawy wnosząc aby takie wizyty odbywały się w tandemie: Radny RM z członkiem WRS. To byłoby dobrze odbierane tam na miejscu, ale i można by wtedy proponować Panu Prezydentowi jakieś rozwiązania dotyczące funkcjonowania tych miejsc.

Pani Michalina Witczak przywołała sytuacje jakie zna ze swojej wieloletniej pracy w PZERI i ich zespół artystyczny, który odwiedzał pensjonariuszy. Jest na pewno potrzeba

w ogóle odwiedzania tych miejsc, szczególnie DPS przy ul. Mącznej, gdzie przebywają głównie osoby starsze.

Pani Witczak w dyskusji nad udzieleniem pomocy pensjonariuszom zaproponowała wolontariat członków PZERI/o Wrocław w czytaniu książek czy gazet.

Pan Pawliszko zaproponował na początek kompromis czyli odwiedzenie paru DDPS. Sugestia została pozytywnie przyjęta. Nawet w związku z tym, że teraz będą otwierane nowe takie placówki dziennego pobytu dla osób starszych. WCS udostępni adresy wrocławskich DDPS.

- 3) Wiceprzewodniczący WRS Marek Ferenc przekazał informację o tym, że jest w posiadaniu materiału z Kongresu Gerontologicznego w Krynicy, który niedawno się odbył. Między innymi dotyczył Silver-gospodarki i sytuacji seniorów, tych już całkiem innych, bo nie po transformacyjnych.
- 4) Wiceprzewodnicząca WRS Grażyna Lange wskazała na to, że za pośrednictwem ZUS-u emeryt/senior mógłby otrzymywać różne ważne dla niego informacje (zmieniające się często) np. z Urzędu Skarbowego (dotyczące zatrudnienia emerytów) i inne.
- 5) Przewodniczący przedstawił propozycję zbiórki darów na Ukrainę, za pośrednictwem WCS, a organizatorem jest Stowarzyszenie Kresowiaków. Nie chcą przyjmować na miejscu już książek, bo od lat były zawożone.
- 6) Pan Ferenc podjął próbę analizy kilku sformułowań w Statucie WRS. Okazały się jedynie wymagające uściślenia i zinterpretowania. Dotyczyły m.in. świadczenia usług wolontarystycznych np. na rzecz NFM. Nie wszystkie osoby, które są wolontariuszami chcą mieć podpisaną umowę zlecenia, ponieważ ona powoduje zobowiązania. A oni wolą nie być „związani”.
- 7) P. Ferenc także wskazał na problem obecny ciągle w Sektorze 3 czyli przygotowanie osób 55+ do wolontariatu. Pewne obowiązki osób wchodzących w wiek emerytalny powinny być społecznie wymuszone. Podzielił się wiedzą o tym jakie osoby zgłaszają się do Biura Pracy. Właśnie 55+, ale po to, żeby określić ich kompetencje na rynku pracy.
- 8) Prośba o rozpropagowanie we WCS informacji i ulotek o projekcie mediacyjnym, międzypokoleniowym, więc dotyczącym także seniorów - zgłoszona przez p. G. Lange.
- 9) Koalicja na rzecz wrocławskiego modelu współpracy, która zrzesza luźno we współpracy 13 organizacji pozarządowych z terenu naszego miasta oraz przedstawiciele Gminy (Departament Partycypacji i Departament Spraw Społecznych UM) podejmuje we Wrocławiu różne inicjatywy. M. Ferenc zgłosił, że po spotkaniu członków tego gremium wiadomo, że Ministerstwo Kultury ograniczy w najbliższym czasie wysokość środków absorbowanych z UE na projekty lokalne związane z seniorami (to są fundusze centralne, ale do tej pory z nich realizowane były zadania lokalne). Prośba o podpisanie petycji, która jest skierowana do Ministerstwa o niewycofywanie tego dofinansowania „na wrocławskich seniorów”.
- 10) Pani Elżbieta Gorgoń zwróciła uwagę/przypomniała o osobach niesłyszących i niedosłyszących we wszystkich poczynaniach, o których była mowa, i które będą w ofercie dla seniorów, a więc też dla nich. Osoby z wszelkimi ograniczeniami powinny

być włączane do projektów, które znajdują się w obszarze tworzenia zarówno instytucji publicznych, jak i organizacji pozarządowych.

Najbliższe posiedzenie WRS jest zaplanowane na **22 listopada br., godz. 12.00-13.30**. Dyżur będą pełnić Państwo: Grażyna Lange i prof. Adam A. Zych.

Na tym obrady zakończono.

Protokół podpisano:

Protokołowała Jolanta Podsiadło.